

§. 8.

Soud trestní může nalézt, že do polepšovacieho ústavu (napravovny) mohou dáti se tací nedospělci, kteří dopustili se trestního činu, jenž dle předpisů trestního zákona toliko pro nedospělost pachatelovu nepokládá se za zločin, nýbrž trestá se jako přestupek (§§. 2. lit. *d*), 237. a 269. až 272. trestního zákona).

Když dle §. 273. trestního zákona bezpečenskému úřadu přenecháno jest trestání a opatření v příčině trestných činů nedospělcem spáchaných, naříditi se může, aby nedospělý dán byl do ústavu polepšovacieho, je-li zcela zanedbán a nemůže-li nalezen býti jiný prostředek, aby docílilo se řádného vychování a dohledu k němu.

§. 9.

Paragrafy 509., 510., 511., 517., 518., 519., 520., 521. obecného zákona trestního ze dne 27. května 1852. (Z. Ř. č. 117.), jakož i §§. 1., 2., 10., 12., 13. a 18. zákona ze dne 10. května 1873. (Z. Ř. č. 108.), jímž vydány byly policejné trestní předpisy proti zahalečům a tulákům, jsou zrušeny.

§. 10.

Mým ministrům věcí vnitřních a práv jest uloženo, aby tento zákon uvedli ve skutek.

V Schönbrunně, dne 24. května 1885.

František Josef m. p.

Taaffe m. p.

Pražák m. p.

90.**Zákon, daný dne 24. května 1885,**

o donucovacích pracovnách a polepšovacích ústavech.

S přisvědčením obojí sněmovny rady říšské vidí Mi se naříditi:

§. 1.

V královstvích a zemích na radě říšské zastoupených postaráno buď o donucovací pracovny v počtu požadavkům veřejné bezpečnosti přiměřeném.

Péče o tyto ústavy přísluší zemi. Také více zemí spojití se může ke zřízení společné pracovny donucovací.

Zemskému zákonodárství zůstává se ustanoviti, zda takovéto ústavy zřízeny býti mají také od okresů neb obcí.

§. 2.

K nákladům na zřízení takovýchto ústavů přispěje stát dle jejich potřeby a přiměřenosti.

§. 3.

Zřizovací náklady, které dle §. 2. nebudou uhrazeny, jakož i náklady na udržování a správu donucovacích pracoven a na zaopatření donucenců nésti má zem, pokud zemským zákonodárstvím přikázány nebudou okresům a obcím, které by takovéto ústavy zřídily.

Zemskému zákonodárství zůstává se ustanoviti, zda a pokud nahrazeny býti mají od okresův a obcí náklady zaopatřovací, nemohou-li vydobyty býti na opatrovancích nebo na osobách, které k jich výživě jsou zavázány.

Za náklady zaopatřovací pokládají se výlohy na stravu, lože, topení, světlo, na potřebené snad opatření, jakož i čištění prádla a šatův, pak náklady pro nemoc a slehnutí.

§. 4.

Přijetí do donucovací pracovny děje se nehledíc k domovské příslušnosti osoby, která má býti přijata.

Za donucence k zemi nepřislušného ona země, ku které donucenec svou příslušností náleží, nahraditi má zaopatřovací náklad dle poplatku, jenž se schválením politického úřadu zemského ustanoven bude za den zaopatření; avšak země náhradou povinná může převzít donucence svým nákladem do donucovací pracovny ve vlastním svém obvodu zřízené.

Země, která nahradí náklady zaopatřovací, má právo danou náhradu vymáhati dle předpisu odstavce druhého §. 3.

§. 5.

Pokud pro některou zem nejsou zřízeny donucovací pracovny, nebo nestačí-li zřízené pracovny potřebě, osoby, jež dány býti mají do pracovny donucovací, mohou přeloženy býti do ústavu jiné země, a to nákladem té země, v níž jest jejich obec domovská. Avšak toto přeložení, nemá-li se státi do některého ústavu domovské země donucencovy, může vykonáno býti jen se svolením příslušného zastupitelstva zemského.

§. 6.

Ku přijetí do donucovací pracovny jsou způsobilé ony osoby, o nichž některý soud dle platných zákonných předpisů vyřkl, že mohou dány býti do donucovací pracovny.

Do donucovací pracovny nesmějí býti přijati:

1. Osoby, jichž nelze upotřebiti ani k lehčím pracím.
2. Choří duchem (blbci, pomatenci).
3. Osoby, které stíženy jsou nakažlivým neduhem nebo nemocí, pokud se neuzdraví.
4. Těhotné a kojící osoby.

Pokud osoby, které nepřekročily osmnáctého roku, smějí býti přijaty do donucovacích pracoven, respektive ústavů polepšovacích, ustanoveno jest v §§. 13., 14. a 16.

§. 7.

Uzná-li trestní soud o někom, že může držen býti v donucovací pracovně, tedy politický úřad zemský má právo zadržeti toto uložiti a vykonati.

O tom, zda zadržení má býti uloženo, rozhoduje kommissee, u politického úřadu zemského zřízená, k níž přibrán buď nejméně jeden zástupce zemského výboru jakožto člen hlasující.

Jsou-li takovéto ústavy zřízeny pro okresy neb obce, politický úřad zemský jest oprávněn, delegovati podřízený sobě politický úřad okresní k vydávání nálezů, zda zadržení v donucovací pracovně uloženo býti má; v této případnosti u posléz dotčeného úřadu podobným způsobem zřízena budiž smíšená kommissee, k níž přibrán býti má nejméně jeden organ samosprávný.

Nařizovací cestou vydány budou podrobnější předpisy o sestavení a právích kommissí, které zřídí se u politického úřadu zemského a u politických úřadův okresních.

§. 8.

Pokud v některé zemi postaráno jest o přijímání osob do donucovacích pracoven, osoba, o níž soud byl vyřkl, že smí dána býti do donucovací pracovny, může chována býti ve vazbě u soudu až do vypršení čtyř neděl po skončené době trestní, nenařídí-li politický úřad zemský, by z vazby byla propuštěna.

O tom, zda uloženo býti má, aby odevzdána byla do donucovací pracovny, buď rozhodnuto bez prodlení avšak každou měrou před vypršením čtyř neděl.

§. 9.

V pracovně donucovací nikdo déle tří let nesmí nepřetržitě býti držen.

Polepší-li se dříve, budiž zadrženec před tímto časem propuštěn.

O čase, kdy má býti propuštěn, rozhoduje kommissee v §. 7. dotčená.

Byl-li zadrženec propuštěn před vypršením dvou let, a jde-li z chování jeho na jevo, že se nepolepšil, kommissee v §. 7. dotčená může vyřknouti, aby v donucovací pracovně držen byl ještě po celý čas, jenž při propuštění jeho z tříleté doby nebyl ještě prošel.

§. 10.

Z nálezů kommissie u politického úřadu zemského ustanovené (§. 7.) nelze se odvolati.

Tato kommissee rozhoduje o odvoláních z nálezů, jež vyneseny byly kommissemi u politických úřadův okresních.

§. 11.

Disciplinární moc v donucovacích pracovnách vykonávána buď dle daných předpisův.

Stanovy a domácí řády donucovacích pracoven mají býti schváleny správou státní.

Stanovy ať zvláště obsahují podrobnější ustanovení o způsobu, jakým donucenci se zaměstnávají, o jich roztrídění jakož i o tom, s jakými opatrnostmi smí užívati se donucenců ku pracím mimo ústav.

§. 12.

Předpisy o jmenování představených a ostatního personálu v donucovacích pracovnách zůstávají se zákonodárství zemskému.

Spojí-li se několik zemí ke zřízení společné pracovní donucovací (§. 1.), přísluší jmenovací právo zemskému výboru té země, kde ústav má své sídlo.

Jmenování představených potřebuje ve všech případech schválení správou státní.

§. 13.

Pro osoby, které ještě nepřekročily osmnáctého roku, pokud jsou u nich zákonné podmínky, aby dány byly do pracovní donucovací, zřízeny buďte zvláštní ústavy polepšovací (napravovny).

Tyto ústavy buďte tak zařízeny, aby v nich postaráno bylo o mravní a náboženské vychování korigendův, jakož i aby evičili se v zaměstnání, které by bylo jich schopnostem přiměřené a jich příští výživě sloužilo.

§. 14.

Osoby, které nepřekročily osmnáctého roku, jsou-li u nich zákonné podmínky, aby dány byly do pracovní donucovací, smějí dány býti toliko do polepšovacích ústavů pro mladistvé korigendy (§. 13.).

V polepšovacím ústavu buďte tak dlouho chovány, dokud toho vyžaduje účel, pro který jsou drženy, avšak nebudte drženy přes dvacátý rok věku.

Pokud nebudou zřízeny zvláštní ústavy polepšovací, osoby, které nepřekročily osmnáctého roku, mohou dány býti do zvláštních oddělení donucovacích pracoven, která výlučně ustanovena jsou pro přijímání mladistvých korigendův.

Dokud zvláštní polepšovací ústavy nebudou zřízeny (§. 13.), tací korigendi se schválením státní správy mohou dáni býti také do soukromých polepšovacích ústavů pro osoby mladistvé.

§. 15.

Ustanovení v tomto zákoně o donucovacích pracovních obsažená, pokud v §§. 13., 14. a 16. nejsou obsažena zvláštní nařízení, vztahují se také k polepšovacím ústavům pro mladistvé osoby.

§. 16.

Kromě případů zákonně ustanovených nikdo nemůže dán býti do pracovní donucovací neb ústavu polepšovacího.

Ustanovení toto však nevylučuje, aby mladistvé osoby k návrhu zákonných zástupcův a se svolením opatrovníckého úřadu i kromě případů v tomto zákoně uvedených dány byly do polepšovacího ústavu pro mladistvé osoby.

§. 17.

Nejvyšší policejní dohled a dozor k donucovacím pracovním a polepšovacím ústavům zůstaven jest správě státní.

Dohled tento vykonává se nejprv politickým úřadem zemským, respektive u okresních neb obecních ústavů politickými úřady okresními v sídle ústavů.

§. 18.

Paragrafy 15., 16., 17., 19. a 21. zákona ze dne 10. května 1873. (Z. Ř. č. 108.), jímž vydány byly policejně trestní předpisy proti zahalečům a tulákům, jsou zrušeny.

§. 19.

Mým ministrům věci vnitřních a práv jest uloženo, aby tento zákon uvedli ve skutek.

Ministři tito také vzhledem ku království Haličskému a Vladimířskému s velkovévodstvím Krakovským a vévodství Bukovinskému vydati mají potřebná nařízení vykonávací, ve kterých hledíc k tomu, kdy bude možná odevzdávati odsouzenec do donucovacích pracoven a polepšovacích ústavův, ustanovena bude doba, ode které trestní soudové mají prohlašovati, že odsouzenec dán býti může do takovýchto ústavův.

V Schönbrunně, dne 24. května 1885.

František Josef m. p.

Taafe m. p.

Pražák m. p.

91.

Vyhláška finančního ministeria ze dne 2. června 1885,

že zřízena byla vedlejší celnice I. třídy na nádraží v Moldavě.

Poněvadž na trati hrobsko-moldavské zahájena byla obecná doprava, zřízena jest na nádraží v Moldavě (Vltavě) c. k. vedlejší celnice I. třídy, která majíc vylivací práva hlavní celnice II. třídy, zmocněna jest užívati skráceného řízení celního pro dopravu železničnou dle předpisu ze dne 18. září 1857. (Z. Ř. č. 175.). Celnice tato počala úřadovati dne 18. května 1885.

Dunajewski m. p.